

MÓDOSÍTÁSOKKAL EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT SZÖVEG
(hatályos 2008. január 1-jétől)

A Magyar Nemzeti Bank elnökének
10/2005. (VI. 11.) MNB rendelete

a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 60. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Hatály

1. § E rendelet hatálya kiterjed:

- a) a működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézetre, ideértve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes államban székhellyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepét is,
- b) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepére (az a)-b) pontokban írtak e rendelet alkalmazásában a továbbiakban: tartalékköteles hitelintézet).

Kötelező jegybanki tartalék

2. § (1) A tartalékköteles hitelintézet a (2) bekezdésben meghatározott tartalékköteles források után - a (3) bekezdésben említett kivételekkel - (a továbbiakban: tartalékalap) kötelező jegybanki tartalékot (a továbbiakban: kötelező tartalék) köteles képezni.

(2) Tartalékköteles források:

- a) betétek és felvett hitelek,
- b) hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok,
- c) repók, ideértve az óvadéki- és szállítási repóügyletek mellett az értékpapír- és arany eladási és -visszavásárlási (sell/buy-back) ügyleteket, valamint a készpénzfedezet melletti értékpapír- és aranykölcsonzést (a továbbiakban: repók).

(3) Nem kell kötelező tartalékot képezni a következő források után:

- a) a jelen rendelet hatálya alá tartozó más tartalékköteles hitelintézettől származó források,
- b) a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által nyújtott hitelek igénybe vett állománya,
- c) az MNB-vel kötött penziós ügyletekből származó források.

3. § (1) A kötelező tartalékráta mértékét a kötelező tartalékráta mértékéről szóló MNB rendelet határozza meg a tartalékalapba tartozó források alábbi kategóriái szerint:

- a) betétek, amelyeknek a lejárat a tartalékköteles hitelintézet számviteli nyilvántartásában történő megjelenés időpontjában a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk köréről, a szolgáltatás módjáról és határidejéről szóló MNB rendelet (a továbbiakban: adatszolgáltatási rendelet) alapján meghaladja a két évet,
- b) felvett hitelek, amelyeknek a lejárat a tartalékköteles hitelintézet számviteli nyilvántartásában történő megjelenés időpontjában az adatszolgáltatási rendelet alapján meghaladja a két évet,

c) hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, feltéve, hogy az értékpapír lejáratát a kibocsátáskor meghaladja a két évet,

d) repók,

e) a tartalékalapba tartozó és az a)-d) pontokban nem említett valamennyi egyéb forrás.

(2) A kötelező tartalék összege a tartalékköteles hitelintézet tartalékalapjába tartozó források (3) bekezdés szerint meghatározott állománya és a kötelező tartalékráta mértékéről szóló MNB-rendeletben meghatározott megfelelő tartalékráta szorzata.

(3) A tartalékköteles hitelintézet tartalékalapját az adatszolgáltatási rendeletben előírt - külföldi fióktelepek adatait nem tartalmazó - Felügyeleti mérleg és eredménykimutatás adatszolgáltatásban szereplő, a tárgyidőszak utolsó naptári napjára vonatkozó állományi adatok (a továbbiakban: Felügyeleti mérleg adatok) alapján az MNB állapítja meg. Amennyiben a tartalékköteles hitelintézet elmulasztja a Felügyeleti mérleg adatok szolgáltatását, akkor tartalékalapját az MNB becsléssel állapítja meg, figyelembe véve a tartalékköteles hitelintézet által korábban szolgáltatott Felügyeleti mérleg adatokat és egyéb rendelkezésre álló információkat.

(4) Tárgyidőszak alatt a hónap első naptári napjától utolsó naptári napjáig terjedő időszakot kell érteni.

(5) A tartalékköteles hitelintézet (2) bekezdés szerinti kötelező tartalékának összegét az MNB állapítja meg, és arról legkésőbb öt MNB munkanappal a 4. § (1) bekezdése szerinti teljesítési tárgyidőszak kezdete előtt írásban értesíti a tartalékköteles hitelintézetet. A tartalékköteles hitelintézet egy alkalommal, a 4. § (1) bekezdése szerinti teljesítési tárgyidőszak kezdete előtti második MNB munkanapig írásban kérheti az MNB-től a megállapított kötelező tartalék összegének módosítását. Módosítási kérelem esetén az MNB megállapítja a tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét, és erről legkésőbb a 4. § (1) bekezdése szerinti teljesítési tárgyidőszak kezdete előtti MNB munkanapon írásban értesíti a tartalékköteles hitelintézetet. Amennyiben a 4. § (1) bekezdése szerinti teljesítési tárgyidőszak kezdete előtti második MNB munkanapig nem érkezik módosítási kérelem az MNB-hez, akkor az MNB az eredetileg megállapított kötelező tartalék összeget tekinti a tartalékköteles hitelintézet kötelező tartaléka végleges összegének. A tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét már nem módosítja, ha a kötelező tartalék végleges összegének megállapítása után a tartalékköteles hitelintézet módosítja az adott tárgyidőszakra vonatkozó Felügyeleti mérleg adatokat.

4. § (1) A tartalékköteles hitelintézet a kötelező tartalék-előírást utólag, a tartalékszámítás során figyelembe veendő tárgyidőszakot (tartalékszámítási tárgyidőszak) követő második tárgyidőszakban (teljesítési tárgyidőszak) átlagban köteles teljesíteni; az átlagszámításnál a naptári napokat kell figyelembe venni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott átlagszámítást alkalmazva a tartalékköteles hitelintézet a kötelező tartalék-előírásnak havonta egy alkalommal, a teljesítési tárgyidőszak utolsó naptári napján köteles megfelelni.

5. § A tartalékköteles hitelintézet a kötelező tartalék-előírást azáltal teljesíti, hogy a 3. § (2) bekezdése szerint kiszámított kötelező tartalék összegét a következő eszközökben tartja:

a) az MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számláján. Ha a tartalékköteles hitelintézet levelező banki szolgáltatást nyújt, az MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlája egyenlegének tartalmaznia kell a hitelintézetek közötti országos elszámolásforgalom lebonyolítását végző elektronikus rendszerhez általa csatlakozó másik tartalékköteles hitelintézet (a továbbiakban: közvetetten csatlakozó tartalékköteles hitelintézet) kötelező tartalékát is. A levelező bank MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlájának egyenlegéből az MNB elsődlegesen a közvetetten csatlakozó tartalékköteles hitelintézetnek a

levelező banknál vezetett forint pénzforgalmi számláján elhelyezett kötelező tartalékát tekinti teljesítettnek,

b) a közvetetten csatlakozó tartalékköteles hitelintézet a levelező banknál vezetett forint pénzforgalmi számláján.

6. § (1) A kötelező tartalék összege után az MNB a következő képlet alapján fizet kamatot a tartalékköteles hitelintézetnek:

$$K_t = \frac{A_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{j=1}^{n_t} \frac{i_j}{n_t}$$

Ahol: K_t – a t. teljesítési tárgyidőszakban elhelyezett kötelező tartalék után fizetett kamat összege,

A_t = a t. teljesítési tárgyidőszakban a tartalékteljesítési adatok (napi kivonaton szereplő elszámolt egyenlegek) naptári napok figyelembevételével számított számtani átlaga, de maximum a t. teljesítési tárgyidőszakban teljesíteni előírt kötelező tartalék végleges összege,

n_t = a t. teljesítési tárgyidőszak naptári napjainak száma,

r_t = a kötelező tartalékok után fizetett kamatláb a t. teljesítési tárgyidőszakban,

j = a teljesítési tárgyidőszak j. napja,

i_j = a kötelező tartalékok után fizetett, az MNB által megállapított és közzétett kamatláb a teljesítési tárgyidőszak j. napján.

(2) Az MNB a kötelező tartalék után fizetendő kamatot a teljesítési tárgyidőszakot követő hónap 2. MNB munkanapján fizeti meg a tartalékköteles hitelintézetnek.

7. § (1) A tartalékköteles hitelintézet által elhelyezett kötelező tartalék összegét az MNB ellenőrzi.

(2)

(3) Ha az MNB megállapítja, hogy a tartalékköteles hitelintézet napi forint pénzforgalmi számlaállományának teljesítési tárgyidőszaki átlaga nem érte el a kötelező tartalék végleges összegét, az MNB 30 napon belül – a tartalékköteles hitelintézet egyidejű értesítése mellett – a megállapított különbözet alapján a következő képlettel meghatározott összeggel megterhelheti a tartalékköteles hitelintézet forint pénzforgalmi számláját:

$$B_t = \frac{E_t \cdot n_t \cdot p_t}{100 \cdot 360}$$

$$p_t = \sum_{j=1}^{n_t} \frac{k_j}{n_t}$$

Ahol: B_t – a t. teljesítési tárgyidőszak tekintetében alkalmazandó terhelés összege,

E_t = a t. teljesítési tárgyidőszakban a tartalékteljesítési adatok (napi kivonaton szereplő elszámolt egyenlegek) naptári napok figyelembevételével számított számtani átlagának elmaradása a kötelező jegybanki tartalék végleges összegétől,

n_t = a t. teljesítési tárgyidőszak naptári napjainak száma,

p_t = a terhelés összegének meghatározásához használt büntető kamatláb a t. teljesítési tárgyidőszakban,

j = a teljesítési tárgyidőszak j. napja,

k_j = az MNB által megállapított és közzétett büntető kamatláb a teljesítési tárgyidőszak j. napján.

(4)

(5)

(6) Ha a (2) – (5) bekezdés szerinti terhelés végrehajtására a tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlája nem nyújt elegendő fedezetet, az MNB a tartalékköteles hitelintézet részére - annak külön kérelme nélkül, de egyidejű értesítése mellett - a szükséges összeg erejéig hitelt nyújt. Ezen hitel törlesztése a folyósítással egyidejűleg esedékessé válik.

(7) A (6) bekezdés szerinti hitel kamata megegyezik a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével. E hitel után az MNB késedelmi kamatot nem számít fel.

(8) E szakasz rendelkezéseit a közvetetten csatlakozó tartalékköteles hitelintézetekre az azok pénzforgalmi számlavezetési sajátosságainak megfelelően kell alkalmazni.

8. § Ha a tartalékköteles hitelintézet likviditási helyzete nem teszi lehetővé, hogy a kötelező tartalék-előírásnak megfeleljen, köteles azt az MNB-nek írásban bejelenteni; ebben az esetben az MNB - a tartalékköteles hitelintézet kérelme alapján - meghatározott ideig haladékot adhat a kötelező tartalék egy részének vagy egészének elhelyezésére.

9. § (1) E rendelet alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan jogügylet, amely a kötelező tartalékképzés e rendeletben meghatározott szabályainak részleges vagy teljes megkerülésére irányul. Ilyen esetekben az MNB az e rendeletben meghatározott kötelező tartalékképzési szabályok szerint megállapítja az elhelyezendő tartalék összegét és a 7. § (3)-(7) bekezdések szerinti jogkövetkezményeket alkalmazza.

(2) E rendelet alkalmazásában „*MNB munkanap*” alatt minden olyan nap értendő, amelyen az MNB a monetáris politikai műveleteinek folytatására nyitva tart.

Záró rendelkezések

10. § (1) E rendelet 2005. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a kötelező jegybanki tartalékról szóló 2/2003 (PK. 14.) MNB rendelkezés.